

Plan Regenboogbeleid
2023– 2026
Gemeente Lelystad

Inhoudsopgave:

Hoofdstuk	Titel	Pagina
1.	Wat is het startpunt?	3
2.	Waar werken we landelijk aan?	4
3.	Wat wil de gemeente Lelystad?	5
	Thema 1: Zichtbaarheid, sociale acceptatie en Ontmoeting	6
	Thema 2: Voorlichting	9
	Thema 3: Training en deskundigheidsbevordering zorg en welzijn	11
	Thema 4: Weerbaarheid	
4.	Hoe en met wie werken we samen	12

Hoofdstuk 1. Wat is het startpunt?

Sinds 2008 werkt Lelystad aan de emancipatie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender personen en intersekse personen (LHBTI) +. Sinds die tijd werken we op verschillende gebieden samen met (lokale) partijen aan integratie, emancipatie en diversiteit in Lelystad. Daarmee onderstrepen we als gemeente het belang van het vergroten van de sociale acceptatie en veiligheid van LHBTI+ers. We gaan met deze beleidsvisie door op het ingezette beleid en de behaalde resultaten van de afgelopen jaren.

Terugblik

Terugkijkend zijn we als koplopergemeente gestart in de periode 2008-2014, waarbij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) ter ondersteuning van LHBTI beleid jaarlijks een financiële bijdrage beschikbaar stelde. In het najaar van 2014 is het ministerie van OCW een nieuwe regeling voor de periode 2015 tot 1 juli 2017 onder de naam 'Regenboogsteden' gestart. Dit na een verzoek om voorzetting door betrokken gemeenten. In 2017 is deze regeling ook verlengd tot het einde van 2017. Per 2018 is de meerjarige samenwerking met 53 steden en het ministerie van OCW verlengd tot 2023 en vervolgens eind 2022 weer eens met vier jaar verlengd tot 2027.

LHBTI+

Aandacht voor diversiteit vinden we als gemeente belangrijk. Elke Lelystedeling moet zich thuis, genodigd en welkom voelen. LHBTI zijn de lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender personen en intersekse personen. Transgender personen voelen zich niet altijd gelukkig om in één adem genoemd te worden met de LHBTI-groep. Genderidentiteit verschilt van seksuele identiteit. Het benoemen van dit onderscheid is daarom nodig.

Bovendien gaat diversiteit verder dan LHBTI. Denk bijvoorbeeld aan:

- asexueel (mensen die zich niet seksueel aangetrokken voelen tot anderen);
- panseksueel (mensen die zich aangetrokken voelen tot alle genderidentiteiten en biologische geslachten. Ze vallen niet op geslacht, maar op het karakter of de persoonlijkheid van de ander), en;
- queer (mensen die hun seksuele voorkeur liever niet in een hokje plaatsen).

Daarom hanteren we de term LHBTI+, zodat een brede groep mensen zich gezien, uitgenodigd en gesterkt voelt om mee te doen.

Totstandkoming

Deze beleidsnota beschrijft de manier waarop de gemeente Lelystad, samen met maatschappelijke partners, vorm geeft aan het LHBTI+ beleid. Deze beleidsnota is tot stand gekomen met medewerking van Bureau Gelijke Behandeling Flevoland, zij voeren het beleid uit voor de gemeente Lelystad. Het Regenboogbeleid maakt tevens onderdeel uit van de Maatschappelijke Agenda. Deze aparte nota wordt gemaakt omdat het een voorwaarde is van het ministerie om de subsidie voor het uitvoeren van dit beleid te kunnen ontvangen.

Ook het ondertekenen van de intentieverklaring (februari 2023) is onderdeel van de afspraken met het ministerie.

Het college is voornemens de raad met dit plan te informeren over voortgang van het Regenboogbeleid.

Hoofdstuk 2. Waar staat het landelijk beleid voor?

Op 12 oktober 2018 ondertekenden 53 Regenboogsteden een intentieverklaring om de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van hun LHBTI-inwoners verder te bevorderen. De Regenboogsteden bestaan inmiddels veertien jaar. Deze samenwerking tussen gemeenten en het ministerie van OCW is succesvol en effectief. Dit blijkt uit een externe onafhankelijke evaluatie, maar ook uit de reacties van de lokale zelforganisaties en instellingen. Het blijkt dat naarmate gemeenten langer meedoen in de samenwerking, zij breder kunnen inzetten op beleidsdoelen en zij met meer verschillende organisaties samenwerken. Regenbooggemeenten doen het beter dan andere gemeenten als het gaat om acceptatie en sociale veiligheid van LHBTI+'s. En hoe langer men meedoet, hoe groter het positieve effect is. 'Mede dankzij de middelen uit het Rijk kunnen gemeenten meer geld en fte inzetten op LHBTI+-beleid, en neemt de politieke aandacht en het draagvlak voor LHBTI+- beleid toe.'

Ook voor de komende periode staat de volgende ambitie centraal:

- De sociale acceptatie van LHBTI+ personen neemt toe onder de hele bevolking, maar zeker onder jongeren, ouderen en in kringen waar dat nog een taboe is.
- Vooroordelen, discriminatie, intimidatie en geweld tegen LHBTI+ personen nemen af.
- LHBTI+ personen voelen zich gesteund, veilig en weerbaar op school, op straat, op het werk, in de zorg en thuis, in de sport en in hun eigen sociale kring.

Hoofdstuk 3. Wat wil Lelystad?

De gemeente Lelystad vindt Inclusie belangrijk. Op het terrein van participatie stelt het raadsakkoord daarover: Lelystad zet in op meer participatie in het maatschappelijk leven, zowel om het gesprek met inwoners/ouders aan te gaan ten aanzien van thema's die hen aangaan, als om perspectief te bieden aan groepen die minder goed mee kunnen komen in de maatschappij (inclusie). Lelystad is een inclusieve stad en tolereert geen discriminatie (artikel 1; Grondwet), is en blijft daarmee een actieve Regenboogstad.

Binnen het Regenboogbeleid willen we dat iedereen zichzelf mag zijn. Om hier uiting aan te geven is in 2017 het Regenboogpad in Lelystad neergelegd. Met de plannen voor een nieuwe indeling van het stationsgebied zal het Regenboogpad moeten wijken. Er wordt gezocht naar een andere locatie in dit gebied, dan wel een andere vorm.

Doelen

Het doel van het Regenboogbeleid is bereiken dat alle Lelystedelingen, zo ook LHBTI+ers gelijkwaardig mee (kunnen) doen.

Als Regenboogstad zet Lelystad in op onderwerpen als onderwijs, religie & cultuur, veiligheid, zorg, welzijn en sport.

Lelystad heeft als doel

- ✓ het bevorderen van de sociale acceptatie van seksuele en genderdiversiteit (in onderwijs, sport, zorg en welzijn),
- ✓ het vergroten van kennis en het bespreekbaar maken van seksuele- en genderdiversiteit en het faciliteren van een plek en een (laagdrempelig) netwerk.
- ✓ het bevorderen van de sociale veiligheid van LHBTI+'ers in de stad

Activiteiten

Dit willen we bereiken door de komende jaren eveneens in te zetten op de volgende vier thema's:

1. Zichtbaarheid, sociale acceptatie en ontmoeting;
2. Voorlichting;
3. Training en deskundigheidsbevordering zorg en welzijn;
4. Weerbaarheid.

Gemeente Lelystad wil graag het belang van inclusie onderstrepen en een voorbeeldrol kunnen vervullen. Lelystad gaat in samenwerking met Bureau Gelijke Behandeling Flevoland het interne beleid op inclusie onderzoeken.

Ook zal in samenwerking met provincie Flevoland worden gewerkt aan een gemeenverbreding van het beleid naar de 4 andere Flevolandse (niet-regenboog)

gemeenten via het brede netwerk van Bureau Gelijke Behandeling Flevoland (BGBF).

Lelystad en BGBF, als uitvoerder van het beleid, heeft zoals ook in eerdere jaren bijzondere aandacht voor de veiligheidspositie van LHBTI+'s. Deze aandacht sluit nauw aan bij de WGA-taken klachtbehandeling/registratie en de gezamenlijke inzet met politie en Openbaar Ministerie (Regionaal Discriminatie Overleg). De veiligheidsincidenten in Flevoland worden zorgvuldig gemonitord en via voorlichtingsactiviteiten wordt geprobeerd de meldingsbereidheid onder LHBTI+'s te vergroten.

De zichtbaarheid en sociale acceptatie van bi-culturele LHBTI's is in Flevoland nog altijd een kwetsbaar punt. In samenwerking met Movisie en bi-culturele inwoners wordt het belang van deze specifieke zichtbaarheid opnieuw breed onder de aandacht gebracht, via, in ieder geval, de methodiek 'alle kleuren' binnen de pilot veilige wijken. Tevens zal er worden ingezet op sleutelfiguren binnen bi-culturele communities om het onderwerp bespreekbaar te maken.

Thema 1: Zichtbaarheid, sociale acceptatie en ontmoeting.

LHBTI+-netwerk Flevoland.

Het Regenboognetwerk Flevoland is een netwerk van de verschillende organisaties, instellingen, verenigingen enz. die zich in Flevoland bezighouden met seksuele- en genderdiversiteit. Samen willen zij de inwoners van Flevoland informeren over alle LHBTI+-onderwerpen in de regio. Daarnaast is het een kennisuitwisselingsplatform, waarmee ze elkaar en andere partijen kunnen stimuleren en faciliteren om meer te ondernemen op weg naar een Flevoland waarin iedereen zichtbaar zichzelf kan zijn. De organisaties in dit netwerk behouden allen hun eigen identiteit en blijven zelf verantwoordelijk voor hun activiteiten. Zij zijn verbonden in dit netwerk om bij te dragen aan een kruisbestuiving op het gebied van ontmoeting en deskundigheidsbevordering in Flevoland. Dit netwerk is een initiatief van de anti-discriminatievoorziening Bureau Gelijke Behandeling Flevoland, Regenboogprovincie Flevoland en de Regenboogsteden Almere en Lelystad. De komende beleidsperiode wordt doorgebouwd op het netwerk om de zichtbaarheid, participatie en deskundigheid Flevoland breed te vergoten.

Roze viering, verbreding

Vanaf 2017 vinden jaarlijks 2 roze vieringen plaats die door BGBF worden voorbereid in samenwerking met LHBTI+-vrijwilligers uit diverse kerken. In 2023-2026 streven we naar het verbreden van de religieuze stromingen die betrokken zijn bij de roze viering. De verbinding staat centraal. Het gesprek met kerkraden en andere religieuze samenwerkingsverbanden zal actief gezocht worden om de betrokkenheid van ondervertegenwoordigde stromingen bij de roze vieringen in deze beleidsperiode te bewerkstelligen.

Regenboogmaaltijd

Voor de Regenboogmaaltijd (voorheen Roze) is in de tweede helft van 2022 een nieuwe samenwerking met een horecagelegenheid tot stand gekomen. In 2023-2026 is het streven dat de Regenboogmaaltijd elke laatste vrijdag van de maand (buiten vakantieperiodes om) kan plaatsvinden met beperkte organisatorische inzet van BGBF. De organisatorische focus van BGBF zal daarmee gelegd kunnen worden op een jaarlijkse brede regenboogmaaltijd waarbij de verbinding met de niet LHBTI+er in Lelystad centraal staat en 1 feestelijke nieuwjaarsborrel. BGBF faciliteert en ondersteunt ook nieuwe initiatieven rond ontmoeting die vanuit de doelgroep zelf worden geïnitieerd en zoekt hierbij in 2023-2026 actief de samenwerking met andere maatschappelijke partners.

IDAHOT in de sport

Het Rijk stelt het bijzonder op prijs dat Regenboogsteden – naast Coming Out Dag op 11 oktober – op 17 mei aandacht besteden aan IDAHOT. BGBF organiseert jaarlijks een publieksactiviteit op deze datum. De eerste helft van 2023 zal in het teken staan van inclusie, diversiteit en acceptatie in de sport. Hierin worden

belangrijke partners als het sportbedrijf en de KNVB ed. meegenomen. In 2022 is de basis hier al voor gelegd. De samenwerking met partners in de stad, in de provincie en op landelijk niveau is van belang om tot duurzame verandering te komen in de sportwereld. Ook andere diversiteits-/inclusiethema's dienen hierin te worden meegenomen. Vanuit Lelystad Regenboogstad is er expliciete aandacht voor LHBTI+sensitiviteit en acceptatie in de gesprekken, voorlichting/trainingen en andere activiteiten die plaats zullen vinden bij sportverenigingen in Lelystad, gedurende deze beleidsperiode.

Intersectionaliteit bij regenboogvlaggen

BGBF zal ook in 2023 op Coming Out dag (11 oktober) een zo groot mogelijk aantal maatschappelijke organisaties uitdagen de regenboogvlag uit te hangen als teken van de sociale acceptatie van LHBTI+'s. Er is bijzondere aandacht voor intersectionaliteit door het gebruik van de Progress Pride vlag, die sinds 2022 wordt aangeboden. Voor de jaren 2024-2026 zal er op een ander thema vergelijkbare activiteiten als in 2023 plaatsvinden.

Regenboogetalages

De regenboogetalage-actie heeft inmiddels drie keer plaatsgevonden in de coming Out Week, met steeds groter succes. Het wordt door inwoners gewaardeerd, blijkend uit de feedback die wordt ontvangen. Het is een goed middel om iedereen te laten zien dat Lelystad een Regenboogstad is. Steeds meer ondernemers in de stad doen mee aan de actie.

Ook in 2023 -2026 worden winkeliers en andere gelegenheden in het centrum gestimuleerd om hun etalage te versieren in regenboogkleuren. De samenwerking met de winkeliersvereniging wordt gezocht om de actie blijven mogelijk te maken. De uitreiking zal BGBF blijven organiseren.

De I in LHBTI+

De tweede helft van 2023, waaronder Coming Out Dag, zal in het teken staan van intersekse, een zeer onderbelichte groep die nog weinig in beeld is. Met de buitententoonstelling van Stichting Open Mind wordt aandacht gevraagd voor de verhalen en ervaringen van intersekse personen. Ook bij intersekse personen speelt stigmatisering en schaamte een rol en kunnen er problemen zijn rond (zelf)acceptatie, seksualiteit enz. De bekendheid met en over intersekse is in de samenleving nog zeer beperkt, waardoor het voor intersekse personen kan voelen of zij de enige zijn, terwijl 1 op de 200 mensen in Nederland intersekse is. Met de tentoonstelling wordt het zwijgen doorbroken, kunnen we de eenzaamheid onder intersekse personen tegengaan en krijgen we ze beter in beeld.

De problemen waar intersekse personen tegenaan (kunnen) lopen zijn hiernaast breder te bezien. Heteronormativiteit, genderbinariteit en hardnekkige genderrolpatronen zijn de overkoepelende thema's die een plek zullen krijgen in de verschillende activiteiten in 2023-2026, waaronder:

- deskundigheidsbevordering van zorg- en welzijnsprofessionals,
- gastlessen op scholen,
- en een dialoogbijeenkomst voor algemeen geïnteresseerden.

Thema 2: Voorlichting

Sinds 2012 is het wettelijk verplicht gesteld om op zowel basisscholen als binnen het voortgezet onderwijs aandacht te besteden aan seksuele diversiteit. Dit thema is toegevoegd aan kerndoel 38 (po) en 43 (vo): “...en ze leren respectvol om te gaan met seksualiteit en met diversiteit binnen de samenleving, waaronder seksuele diversiteit”.

Door middel van voorlichting kunnen jongeren worden bereikt die zelf LHBTI+ zijn (empowerment) en de acceptatie van seksuele-en genderdiversiteit onder jongeren vergroten. Hiernaast dienen scholen beleidsmatig veranderingen door te voeren voor een veilig schoolklimaat en leerkrachten handvatten te geven voor de inrichting van het onderwijs over seksuele diversiteit.

Theater, film en ervaringsdeskundige gastdocenten hebben een bewezen positief effect op attitudes.

In samenwerking met DramaXX is er een project ontwikkeld dat de komende periode uitgevoerd zal worden. Het betreft een theatrale lessenserie voor alle lagen van het basisonderwijs, waarin ook deskundigheidsbevordering van het onderwijspersoneel wordt meegenomen. Er wordt gestreefd jaarlijks in ieder geval 3 klassen aan te doen met de lessenserie.

De lessen die ontwikkeld zijn bij de expositie Extremely Normal, waarin gebruik wordt gemaakt van videomateriaal, zijn onderdeel van het reguliere lesaanbod van BGBF.

De ervaringsdeskundige inzet wordt vergoed vanuit Lelystad Regenboogstad.

Scholen en (sport)verenigingen kunnen tevens een maatwerkles aanvragen, waarbij, indien nodig, externe expertise wordt ingekocht.

In 2022 is er voor het eerst een Flevolands katern van de Paarse Vrijdagkrant verschenen. In 2023 zal er wederom een Flevolands katern verschijnen. In de komende beleidsperiode worden de banden met de LHBTI+ jongeren uit Flevoland die hieraan meewerken onderhouden en uitgebreid en is er tevens aandacht voor de deskundigheidsbevordering van het VO-onderwijspersoneel.

Thema 3: Training en deskundigheidsbevordering zorg en welzijn.

Als rode draad door het Lelystad Regenboogstadbeleid ligt in 2023-2026 de samenwerking met de maatschappelijke partners, waaronder zorg- en welzijnsinstellingen. Het faciliteren door BGBF van plekken en activiteiten waar de LHBTI+inwoner van Lelystad zichtbaar zichzelf kan zijn is belangrijk, maar Lelystad wil in 2023-2026 de focus verleggen naar het versterken van bestaande structuren opdat hier aandacht is voor LHBTI+sensitiviteit en inclusiviteit en de LHBTI+inwoner zich uiteindelijk ook hier welkom en geaccepteerd ervaart. We zien dat hier steeds meer ruimte en interesse voor komt. Zo is de deskundigheidsbevordering voor jongerenwerkers, Flevolandbreed, op het gebied van seksuele- en genderdiversiteit in 2022, zeer positief gewaardeerd en is er behoefte geuit aan een vervolg en verdieping. BGBF zal ook andere maatschappelijke partners van Lelystad meenemen in deze beweging. - De stuurgroep LHBTI+ Lelystad die de afgelopen jaren bestond uit BGBF en LHBTI+inwoners, zal vanaf 2023 in ieder geval weer worden uitgebreid met maatschappelijke partners. - Met het concept van Tour d'amour wordt via een interactieve dialoog aandacht gevraagd voor de positie van LHBTI+ ouderen in zorginstellingen.

Thema 4: Weerbaarheid.

We willen voorkomen dat de indruk zou ontstaan dat LHBTI+-slachtoffers geweld en bashing op de werkvloer en in buurt en wijk te danken hebben aan het feit dat zij weinig weerbaar zouden zijn. Dit betreft een 'frame' dat leidt tot secundaire victimisatie. Wel verdient de weerbaarheid van LHBTI+'s aandacht. Ook hierin wordt de samenwerking gezocht met maatschappelijke partners die weerbaarheidsprogramma's in de regio aanbieden. Samen met hen zal worden ingezet op weerbaarheidsprogramma's die zich specifiek richten op de weerbaarheid van gemarginaliseerde groepen. Uit het weerbaarheidsprogramma dat werd georganiseerd in samenwerking met Tijgertje LHBTI+ Krav Maga ea. in Lelystad blijkt het maken van deze combinatie een succes. Niet alleen is de impact van discriminatie op veel vlakken vergelijkbaar, ook wordt de verbinding gevonden tussen de deelnemers, wat helend en versterkend werkt.

Individuele hulpverlening.

Meerdere malen per jaar doen individuen een beroep op BGBF voor hulp of worden cliënten die ondersteuning zoeken bij het proces van coming out door (zorg)instellingen doorverwezen. Via het versterken van het maatschappelijk veld in Lelystad streven we ernaar dat deze individuele hulpvragen uiteindelijk (deels) door het netwerk zelf kunnen worden opgevangen en waar mogelijk rechtstreeks verwezen kunnen worden naar de juiste partij.

Hoofdstuk 4. Hoe en met wie werken we samen?

De gemeente heeft de uitvoering van het Regenboogbeleid opgedragen aan het Bureau Gelijke Behandeling Flevoland (BGBF). Zij voeren het beleid inmiddels 14 jaar uit. Dit doen zij niet alleen en werken veel samen met tal van organisaties. BGBF is een aanjager, ondersteunt en legt accenten. Zij brengen relevante partijen bij elkaar en maakt afspraken die leiden tot een succesvolle uitvoering en borging, aanvullend op het regulier aanbod van Lelystadse organisaties. Als gemeente vervullen we de rol om LHBTI+ beleid binnen domeinen als onderwijs, publiekszaken en communicatie te agenderen.

BGBF voert de verschillende werkzaamheden uit met een professional en verschillende vrijwilligers (al dan niet uit de doelgroep)

Partijen waar mee wordt samengewerkt zijn:

- Verzorgingshuizen Woonzorg Flevoland
- Verzorgingshuizen Coloriet
- Protestantse Gemeente Lelystad
- Reformatorische kerken
- Moskeeën
- Sportverenigingen
- Verschillende gemeentelijke afdelingen
- Politie
- Welzijnswerk
- Jeugdpreventiewerk
- Werkbedrijf
- Sociaal Wijkteams
- Jeugd- en Gezinsteams
- Vluchtelingenorganisaties
- Onderwijs (PO en VO)
- Mbo college
- Kubus
- GGD
- COC Amsterdam en Zwolle
- Flevomeerbibliotheek
- Filmtheater Lelystad
- Partner& Transgender
- Transgender Netwerk Nederland
- Movisie
- Bi culturele belangenorganisaties
- Theater aan Z
- Provincie en Flevolandse gemeenten

Monitoren

Elke (educatieve) activiteit wordt geëvalueerd, in voorgaande jaren over het algemeen als positief. In 2023 zal onderzocht worden met welk instrument de impact het best kan worden gemeten.

Regio & landelijk

De gemeente Lelystad informeert omliggende (kleinere) gemeenten in de regio over het beleid. Ook geven we omliggende gemeenten die daar behoefte aan hebben advies en informatie voor LHBTI+ emancipatiebeleid.

In Flevoland is Lelystad lange tijd de enige Regenboogstad geweest, Inmiddels is ook Almere Regenboogstad geworden.

Onder leiding van Movisie vinden jaarlijks een drietal Regenboogateliers plaats. Lelystad is aangesloten bij regio Oost en stemt af met de beleidsambtenaren van Enschede, Hengelo, Deventer, Zutphen, Almere en Zwolle. Tijdens de Ateliers worden ervaringen uitgewisseld en kan men leren van elkaars ideeën en ervaring.

Er wordt ook landelijk verbinding gelegd met andere Regenboogsteden en kenniscentra zoals Movisie. Lelystad is indien mogelijk ook aanwezig bij landelijke en regionale LHBTI+ bijeenkomsten om kennis te delen en uit te wisselen. Ook BGBF sluit aan bij de landelijke bijeenkomsten.

De provincie Flevoland is sinds 2018 Regenboogprovincie.

Bij de uitvoering van een Flevolands programma wordt ook de kennis en expertise van BGBF ingezet.

